

Projekt ustawy o ROP-ie na brawa musi poczekać

Połowa sierpnia okazała się gorącym momentem nie tylko dla tych, którzy słusznie postawili na urlop w tym właśnie czasie, ale także dla wszystkich tych, którzy z niecierpliwością czekali na ministerialny projekt ustawy o rozszerzonej odpowiedzialności producenta¹.

Dziś jest on przedmiotem skrajnych ocen – od tych, które wyrażają poparcie, a co najwyżej sugerują drobną korektę, do znanych już powszechnie hasel „projekt trzeba unicestwić, bo w istocie to nowy podatek”.

Radość z debaty

Stanowisko Izby Branży Komunalnej jest na tym tle dość wyważone, ale też konkretne. Nie dlatego, że jesteśmy grupą symetrystów, uważającą, że racja jest pośrodku, bo to banał, w dodatku niesprawdzający się na ogół w życiu. Otóż, po pierwsze, cieszymy się, że projekt się pojawił. Mamy świadomość, że to zdynamizuje nie tyle dyskusję, bo tych od 20 lat o ROP-ie jest aż nadto, ale realną pracę nad finalną wersją ustawy. Projekt uwzględni udział, także finansowy, w systemie podmiotów zbierających i przetwarzających odpady.

Nie taki sprawiedliwy

Dostrzegamy tu zbieżność z modelem „Sprawiedliwy ROP”, który nasza Izba przyjęła i prezentowała wraz z innymi organizacjami branżowymi (takimi jak Polska Izba Gospodarki Odpadami i Krajowa Izba Gospodarki Odpadami) i samorządowymi (Związek Miast Polskich, Unia Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej). Mówienie jednak, że projekt ustawy UC100 to ów „Sprawiedliwy ROP”, jest twierdzeniem życzeniowym. Każdy może widzieć w nim to, co chce, przy czym treść projektu nas skłania raczej do konstatacji, iż wymaga on istotnych zmian, by finalnie mógł być uznany za dobry.

W myśl takiego wniosku z lektury Izba Branży Komunalnej złożyła w ramach konsultacji swoje uwagi. Podnosimy w nich przede wszystkim konieczność jasnego zdefiniowania kosztów rozszerzonej odpowiedzialności producenta z uwzględnieniem zasady kosztu netto, przy roli administratora jako podmiotu obsługi administracyjno-financej (jak w modelu „Sprawiedliwy ROP”), a nie decydenta narzucającego podmiotom umowę, w oparciu o którą będzie wypłacał środki finansowe i samodzielnie kształtującego zasady swojego działania. Konieczne jest zatem wprowadzenie mechanizmów w zakresie prawa i postępowania administracyjnego, a kryteria i terminy winny znaleźć swe zakotwiczenie w ustawie.

Nie kto, a co

Na pytanie zatem „kto ma rozdzielać środki z rozszerzonej odpowiedzialności producenta”, odpowiadamy, nie „kto”, a „co”. Ma to czynić ustawa, a organ administracji winien być wykonawcą jej uregulowań. Winna ona wprost określać mechanizmy planowania i rozliczania środków w systemie, w oparciu o jasny i mierzalny wzór kalkulacyjny, bazujący na zasadzie kosztu netto i masie danego rodzaju opakowań. Kryteria redystrybucji muszą przy tym być ustawowo określone, bez możliwości uznaniowego różnicowania.

Należy zapewnić równe zasady udziału w finansowaniu, rozliczaniu i dostępie do środków. W odniesieniu zaś do tych, które mają być przekazywane gminom w ramach rozszerzonej odpowiedzialności producenta, należy wyraźnie wskazać, że mogą zostać skierowane jedynie z przeznaczeniem na obniżenie opłaty dla mieszkańca, nie zaś do zajmowania się przez gminy przedsiębiorczością odpadową.

To oczywiście jedynie zasygnalizowane kwestie, do których jesteśmy mocno przywiązani, przy jednoczesnym przekonaniu, że bez nich ustawa będzie skonstruowana wadliwie. W przedłożonych uwagach nie tylko je postulujemy, ale także proponujemy zarys treści normatywnej.

Czy zatem w obliczu tylu koniecznych zmian mamy do czynienia ze złym projektem? Otóż, w naszym przekonaniu, nie. Wymaga on co prawda zmian, ale pozostaje tym, na którym należy pracować. Słusznie rozbrzmiewa w trakcie licznych debat dictum, że jeśli teraz nie zostanie przyjęta ustawa, na kolejny projekt przyjdzie nam czekać latami. To, z jednej strony, nie argument, by uchwalić cokolwiek, z drugiej jednak ważny asumpt do tego, by nie dać się ponieść retoryce tych interesariuszy, dla których brak ustawy to najlepsze rozwiązanie. Z brawami dla UC100 warto więc poczekać do finału. Tu wiele może – i powinno – jeszcze się zmienić.

Karol Wójcik

przewodniczący Rady Programowej
Izby Branży Komunalnej

ŹRÓDŁO

1. <https://www.gov.pl/web/klimat/projekt-ustawy-o-opakowaniach-i-odpadach-opakowaniowych-uc100--droga-do-zmniejszenia-ilosci-odpadow> (dostęp: 27.09.2025).